

TEXTOS
DOCENTS

Pràctiques de Farmàcia Clínica i Farmacoteràpia

Eduardo L. Mariño (coordinador)

TEXT-GUIA

PRÀCTIQUES DE FARMÀCIA CLÍNICA I FARMACOTERÀPIA

Eduardo L. Mariño Hernández
Cecilia Fernández Lastra
Pilar Modamio Charles

Departament de Farmàcia i Tecnologia Farmacèutica
Unitat de Farmàcia Clínica i Farmacoteràpia
Facultat de Farmàcia

Publicacions i Edicions

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Mariño, Eduardo L.

Pràctiques de farmàcia clínica i farmacoteràpia. – (Textos docents ; 78)

A la portada: Departament de Farmàcia i Tecnologia Farmacèutica. Unitat de Farmàcia Clínica i Farmacoteràpia. Facultat de Farmàcia
ISBN 84-475-2881-2

I. Fernández Lastra, Cecilia II. Modamio Charles, Pilar III. Universitat de Barcelona. Departament de Farmàcia i Tecnologia Farmacèutica IV. Títol V. Col·lecció: Textos docents (Universitat de Barcelona) ; 78

1. Farmacologia clínica 2. Quimioteràpia 3. Farmàcia d'hospital 4. Manuals de laboratori

© PUBLICACIONS I EDICIONS DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA, 2005

Adolf Florensa, s/n; 08028 Barcelona; Tel. 934 035 442; Fax 934 035 446;

lcuenca@ub.edu; <http://www.publicacions.ub.es>

Dipòsit legal: B-10252-2005

ISBN: B-84-475-2881-2

Impressió: Gráficas Rey, S.L.

Imprès a Espanya / Printed in Spain

Aquesta publicació ha comptat amb l'ajut de la Generalitat de Catalunya.

Queda rigorosament prohibida la reproducció total o parcial d'aquesta obra. Cap part d'aquesta publicació, inclòs el disseny de la coberta, pot ser reproduïda, emmagatzemada, transmesa o utilitzada per cap tipus de mitjà o sistema, sense l'autorització prèvia per escrit de l'editor.

PRÀCTIQUES DE FARMÀCIA CLÍNICA I FARMACOTERÀPIA

**DEPARTAMENT DE FARMÀCIA I TECNOLOGIA FARMACÈUTICA
UNITAT DE FARMÀCIA CLÍNICA I FARMACOTERÀPIA
FACULTAT DE FARMÀCIA**

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Alumne/a.....

Grup de classes teòriques

Grup de pràctiques

CURS ACADÈMIC.....

VERSIÓ 3

ÍNDEX

PRÀCTIQUES DE LABORATORI

SESSIÓ 1: CERCA D'INFORMACIÓ: DES DE LA FARMÀCIA CLÍNICA I LA FARMACOTERÀPIA FINS A L'ATENCIÓ FARMACÈUTICA.	7
Pràctica 1: Cerca de fàrmacs a la Farmacopea Europea en CD-ROM	7
Pràctica 2: Cerca terapèutica a la Mosby's Medical Encyclopedia en CD-ROM.	13
SESSIÓ 2: FARMACOCINÈTICA CLÍNICA	17
Pràctica 3: Determinació experimental de nivells «sèrics» de fàrmacs en un règim de dosis múltiples	17
Pràctica 4: Simulació informàtica de règims de dosis múltiples i comprovació de la franja terapèutica.	25
SESSIÓ 3: ENSENYAMENT ASSISTIT PER ORDINADOR APLICAT A LA PRÀCTICA ASSISTENCIAL FARMACÈUTICA	29
Pràctica 5: Estudi d'interaccions de fàrmacs	29
Pràctica 6: Pharmacy Consortium for Computer Aided Learning: Solving Problems in Community Pharmacy Practice.	35
SESSIÓ 4: FARMACOTERÀPIA INDIVIDUALITZADA	39
Pràctica 7: Determinació de la capacitat de neutralització d'antiàcids i individualització de la posologia d'antiàcids	39
Pràctica 8: Sistemes Personalitzats de Dosificació (SPD)	43
SESSIÓ 5: ENSENYAMENT BASAT EN LA RESOLUCIÓ DE CASOS I APRENENTATGE DEL MANEIG DE MEDICAMENTS I DISPOSITIUS (MEDICAL DEVICES) COMPLICATS EN ATENCIÓ FARMACÈUTICA	47
Pràctica 9: Ensenyament basat en la resolució de casos.	47
Pràctica 10: Aprenentatge del maneig de medicaments i dispositius (medical devices) complicats	53
PRÀCTIQUES HOSPITALÀRIES	
Pràctica 1: Activitats relacionades amb la informació de medicaments	59
Pràctica 2: Distribució de medicaments i monitoratge de la prescripció mèdica	65
Pràctica 3: Unitat de mescles intravenoses	69
Pràctica 4: Història clínica i perfil farmacoterapèutic	75

SESSIÓ 1: CERCA D'INFORMACIÓ: DES DE LA FARMÀCIA CLÍNICA I LA FARMACOTERÀPIA FINS A L'ATENCIÓ FARMACÈUTICA

PRÀCTICA 1: CERCA DE FÀRMACS A LA FARMACOPEA EUROPEA EN CD-ROM

1. Fonament teòric

En la pràctica de la farmàcia clínica és necessari relacionar la major part dels coneixements adquirits en les diferents assignatures. El fet que obtenir informació sobre fàrmacs sigui una tasca complexa que en la majoria dels casos exigeix una selecció i una avaluació de la informació obtinguda, fa que sigui gairebé obligatori per al futur professional tenir certa agilitat en la cerca bibliogràfica.

Clàssicament, es distingeixen tres tipus de fonts per obtenir informació sobre fàrmacs: primàries, secundàries i terciàries.

- 1. Fonts primàries:** contenen informació original. El seu objectiu és comunicar els resultats primaris de la investigació i són imprescindibles per conèixer la situació actual de les matèries de l'especialitat. Bàsicament estan constituïdes per treballs científics originals, notes i comunicacions, i el seu lloc d'aparició és la revista científica, publicació periòdica que apareix regularment.
- 2. Fonts secundàries:** contenen informació primària extractada, sintetitzada i reorganitzada. Estan especialment dissenyades per facilitar l'accés a les fonts primàries. Bàsicament són les bases de dades. En l'actualitat, es disposa de nombroses bases de dades biomèdiques - Drug Information Full Text (DIF), Index Medicus (MEDLINE), Índice Médico Español (IME), International Pharmaceutical Abstract (IPA), etc.-, que s'utilitzen en format CD-ROM o per Internet, ja que l'accés electrònic assegura més cobertura temporal i més rapidesa en la cerca i l'actualització.
- 3. Fonts terciàries:** són les resultants de la recopilació i la condensació estructurada i avaluada d'informació provinent de fonts primàries. Inclou la major part del que generalment anomenem llibres de referència i de consulta, entre els quals s'inclouen les monografies, les farmacopees, els formularis, els manuals, etc., a més dels anomenats llibres de text.

2. Objectius

Al final de la pràctica, l'alumne haurà de ser capaç de conèixer i saber fer funcionar part dels nous suports bibliogràfics per tal que el futur farmacèutic pugui servir-se'n.

En concret, es farà una cerca d'informació sobre fàrmacs a la Farmacopea Europea que es troba en suport digital o CD-ROM. Es pretén que l'alumne desenvolupi una cerca completa en aquest sistema d'informació, incloent-hi monografies i mètodes d'identificació de fàrmacs, així com les tècniques i els reactius que cal utilitzar.

d. Digueu quina és la informació que ha d'estar especificada a les etiquetes d'heparina.

e. Definiu fàrmacs obtinguts per la tecnologia del DNA recombinant. Poseu exemples de fàrmacs que surtin a la Farmacopea obtinguts mitjançant aquesta metodologia.

f. Preparacions parenterals: què són, tipus i diferències entre si.

Comentaris de l'alumne